

מדריך לפורשת

הכנה לקראת הפרישה לגמלאות



עובדת יקרה,

ראשית ברצוננו להביע את הערכתנו על שליחותך הציבורית ותרומתך לאורך השנים במועצה וקידום אורנית.

במהלך השנה הקרובה תעמוד בפני אחד האירועים המשמעותיים במחזור החיים, הפרישה לגמלאות.

אנו מתכבדים להגיש לך חוברת זו, במטרה לספק לך את מירב המידע הרלוונטי ומקוויים שהחוברת תסייע ותבהיר לך, ככל שניתן, את העומד בפניך בתקופה הקרובה.

בחוברת זו קיבצנו עבורך מידע והסבר לקראת פרישתך בתחומים שונים: חשיבות ההכנה לפרישה מוצלחת, מידע כללי על הזכויות המגיעות לך לקראת הפרישה לגמלאות (בטל"א, תשלומי פרישה ועוד) בפנסיה תקציבית ובפנסיה צוברת.

חשוב להדגיש כי בכל מקרה אין הכתוב בדפי מידע אלה בא במקומם של חוקים או הסכמים, ההסברים בחוברת זו הינם כלליים, הנך מוזמן להתייעץ עם אנשי מקצוע נוספים ולפנות ישירות לנותן השרות בעת הצורך.

בשם הנהלת המועצה אנו מודים לך על עבודתך המסורה במועצה האזורית אורנית ומאחלים לך חיים מלאי סיפוק ועשירים בעשייה, בפרק הבא של חייך.

**"לכל זמן, ועת לכל-חפץ, תחת השמים"
חשיבות ההכנה לפרישה מוצלחת**

הפרישה מהעבודה היא אחד המעברים המשמעותיים ביותר בחיים.

העבודה אצל רבים מאיתנו היא ציר מרכזי שסביבו מאורגנים חיינו, התקופה שלאחר הפרישה לרוב מסמלת סיום ופרידה מתבנית חיים מוכרת שנמשכה 30 שנה ואף יותר, פרידה משיגרה, פרידה מחברים, פרידה ממעמד ויציאה לתקופת חיים חדשה.

טבעי לכן שפרישה מעוררת תחושות מעורבות של הקלה ושחרור לצד דאגות וחששות, צפייה להתחדשות, לצד עצב מהפרידה, שביעות רצון ותקווה לעסוק בעיסוקים חדשים ותחביבים לצד דאגה כלכלית ודאגה על מצב בריאותי.

הקטנת האי וודאות והשקעה ומחשבה על ההכנה הכלכלית והרגשית של הפרישה תפתח בפנינו עולם חדש על מגוון אפשרויותיו, התנסויות מאתגרות וגילוי עצמי מחדש.

כמו בהרבה תהליכים ריגשיים שאנו עוברים בחיים גם בתהליך הפרישה ניתן לזהות **3 שלבים שונים של פרישה:**

שלב ירח הדבש: מיד לאחר הפרישה נחוש התרוממות רוח, שחרור, התרגשות

שלב ההתפכחות: לאחר תקופה של התייצבות ושיגרה שמתגבשת, מתחילים להיות מודעים למשמעות החיים לאחר העבודה ולשינוי בסטטוס ובסגנון, ומרבית הפורשים חשים בחוסר מיצוי וסיפוק ורצון לחשב מסלול מחדש.

שלב ההתארגנות מחדש: זהו שלב בו אנו בוחרים באופן אקטיבי את שיגרת החיים החדשה בשבילנו ובשביל משפחתנו, עלינו לבחור מה ברצוננו וביכולתנו לעשות: עבודה חלקית, התנדבות, פעילויות פנאי שונות, לימודים העשרה... אנו מסתגלים לסגנון החיים החדש ומפיקים ממנו סיפוק והנאה.



**"אדם מגיע לכל גיל
כשהוא חסר ניסיון לגיל**

הזה" (ניקולה שאמפור)



מידע כללי

תעודת אזרח ותיק

בהגיעך לגיל פרישה עפ"י חוק הנך זכאי לתעודת אזרח ותיק המונפקת ונשלחת אליך הביתה, על ידי המשרד לאזרחים ותיקים. כרטיס זה מקנה הנחות לאתרי תיירות רבים, בתי קולנוע, מוזיאונים, תיאטרון ונסיעה בתחבורה ציבורית (הנחה בתחבורה ציבורית ניתנת לנשים מגיל 60 ולגברים מגיל 65).

לתשומת ליבך יתכן שלצורך קבלת הטבה תידרש להציג תעודת אזרח ותיק בצירוף תעודה מזהה. ליוצאים לחו"ל - תעודת אזרח ותיק הנושאת את שמו המלא של האזרח הוותיק בשפה האנגלית עשויה להקנות הנחות בחו"ל בהתאם לכללים החלים בכל ארץ.

לקבלת הכרטיס או חידוש ובירור ניתן לפנות למוקד מידע לזכויות אזרחים וותיקים: *8840 או 02-65470252 בין השעות 08:00-16:00 או לפקס: 02-6547049 או azrach.vatic@mse.gov.il לדוא"ל

לכל מידע נוסף הנך מוזמן להיכנס לאתר המשרד לשוויון חברתי: www.vatikim.gov.il

הנחה בארנונה

אזרח ותיק המקבל קצבת זקנה זכאי להנחה בארנונה של עד 25% עבור 100 מ"ר הראשונים בדירה. אם הכתובת המעודכנת בתעודת זהות אשר ברשותכם הינה בתחום השיפוט של המועצה המקומית אורנית, אזי יש צורך להגיש בקשה להנחה רק בפעם הראשונה ולאחר מכן ההנחה תעודכן אוטומטית לכל השנים הבאות.

הנחות בתחום הבריאות

הטבות מגיעות לאזרחים ותיקים בכל קופות החולים בישראל. משפחה שבה לפחות אחד מבני הזוג הגיע לגיל 67 זכאית להנחה בתקרת התשלום עבור שירותי בריאות שונים. ניתן לקבל את ההנחה אף קודם לכן, ויש לבדוק זאת מול קופת החולים.

חבר קופת חולים מעל גיל 72 זכאי להנחה בדמי השתתפות עצמית עבור תרופות. מומלץ כי אזרח ותיק יפנה לקופת חולים בה הוא חבר ויבדוק את הכיסוי הבטוחי לו הוא זכאי על-פי תשלומיו, לרבות זכאות לשב"ן (שירותי בריאות נוספים) ולביטוח סיעודי.

למידע מדויק ניתן לפנות ישירות לקופות החולים:

קופה	טלפון	אתר אינטרנט
כללית	*2700	www.clalit.co.il
מכבי	*5553	www.maccabi4u.co.il
לאומית	1-700-507-507	www.leumit.co.il
מאוחדת	*3833	www.meuhedet.co.il

לתשומת הלב: קיים שוני בין קופות החולים לגבי ההטבות הניתנות.

ביטוח לאומי

קצבת אזרח וותיק של המוסד לביטוח לאומי מבטיחה לזכאים הכנסה חודשית קבועה. גיל הפרישה המזכה בקצבת זקנה לגברים הוא 67 ולנשים 64-62 (תלוי בשנת הלידה). בגיל זה הזכאות לקצבת אזרח ותיק מותנית במבחן ההכנסות (מעבודה, הכנסה משכירות וריבית על השקעות).

לגבר בגיל 70 ולאישה בגיל 68 (גיל זה עולה בהדרגה ויגיע בעתיד לגיל 70) תשולם קצבת הזקנה בלי קשר להכנסתם. הזכאות לקצבה מותנית בכך שהמבוטח הינו תושב ישראל שהיה מבוטח פרק זמן כנדרש בחוק, ואשר שולמו עבורו דמי ביטוח בחוק.

לגמלאי שמגיע לגיל פרישה המזכה בקצבת זקנה וממשיך לעבוד, יש את הזכות לוותר על קצבת זקנה אם הכנסותיו עולות על ההכנסה המזכה בקצבת זקנה. עבור כל שנה בה עלו הכנסותיו מהעבודה על המותר יקבל פיצוי של 5% עד לגיל הזכאות (70 גברים 68 נשים ומעלה) ועד לסכום המקסימלי הקבוע בחוק.

חודשיים לפני גיל הזכאות לפרישה נשלח מביטוח לאומי בדואר טופס תביעה לקצבת אזרח וותיק. את הטופס יש למלא ולהחזירו לביטוח לאומי. ניתן להחזיר את הטפסים בפקס, דואר או תיבת שירות הנמצאת בסניפי ביטוח לאומי. אם לא התקבל הטופס חודשיים לפני גיל הזכאות לקצבת אזרח וותיק יש לפנות לביטוח לאומי.

במידה והגשת תביעה לאחר גיל הפרישה ישולם תשלום רטרואקטיבית של עד 12 חודשים מיום התביעה.

קצבת אזרח וותיק משולמת ב-28 בחודש (בעבור אותו חודש) לחשבון הבנק ומנוכים ממנה דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות. במידה וגמלאי ממשיך לעבוד לאחר גיל פרישה ומקבל קצבת אזרח וותיק הכנסתו מעבודה פטורה מניכוי דמי ביטוח לאומי וביטוח בריאות (יש לדווח למחלקת משאבי אנוש על קבלת קצבת אזרח וותיק).

לכל שאלה ניתן לפנות לביטוח לאומי.

שירות הייעוץ במוסד לביטוח לאומי: *6050, 02-6709857, 02-6463400

השירות עוזר במילוי טפסים ונותן מידע על זכויותיך בביטוח לאומי.

"הזמן הכי טוב לשתול עץ היה לפני 20 שנה, הזמן הבא הכי טוב הוא עכשיו".

(פתגם סיני עתיק)





תשלומי פרישה

במועד הפרישה יבוצע גמר חשבון במועצה, המתייחס לרכיבים הבאים:

1. פדיון ימי חופשה

במידה ונצברו לזכות העובד ימי חופשה יהיה זכאי לפדיונם, בהתאם ליתרתו המופיעה בתלוש השכר ביום סיום העבודה, בכל מקרה עד ל- 55 ימים.

2. פיצוי עבור ימי מחלה שלא נוצלו

עובד מועצה מעל גיל 50 שעבד 10 שנים ברציפות כעובד בתקן, זכאי לפיצוי ימי מחלה ובתנאי שלא ניצל מעבר ל- 65% מסך מכסת ימי המחלה שעמדו לרשותו במשך כל תקופת עבודתו.

תחשב מדויק ייערך בסמוך למועד הפרישה ע"י חשבת השכר במועצה.

להלן עיקרי התחשיב עבור פדיון ימי מחלה, למעוניינים:

- א. ניצל העובד 36% עד 65% מסה"כ ימי המחלה שהגיעו לו במשך כל תקופת עבודתו, יהיה הפיצוי בשיעור שכר של 6 ימים עבור כל 30 יום מיתרת ימי המחלה.
- ב. ניצל העובד פחות מ- 36% מסה"כ ימי המחלה שהגיעו לו במשך כל תקופת עבודתו, יהיה הפיצוי בשיעור שכר של 8 ימים על כל 30 יום מיתרת ימי המחלה.
- ג. ניצל העובד יותר מ- 65% מסה"כ ימי המחלה שהגיעו לו במשך כל תקופת עבודתו, לא ישולם לו כל פיצוי.

3. קרן השתלמות

על העובד לפנות לקופת הקרן בה מתנהלת קרן ההשתלמות לצורך פדיון הכספים. פדיון כספי קרן השתלמות כוללים את חלקו של העובד וחלקו של המעביד, לרבות כל הרווחים שנשאה הקרן.

4. קופות גמל

מחלקת משאבי אנוש תמסור לפורש מכתב הרשאה לשחרור כספים מקופות הגמל שהצטברו לזכותו.

5. מס הכנסה

טופס 161

טופס שבאמצעותו מדווח המעסיק לרשויות המס אודות גובה הפיצויים או מענקי הפרישה שקיבל העובד בעת פרישה לפנסיה.
טופס 161 יימסר לפורש רק לאחר סיום העסקה על ידי מחלקת משאבי אנוש.
את הטופס המקורי יש להעביר לפקיד השומה במס הכנסה.
העובד יקבל ממס הכנסה טופס תיאום מס לפיצויים ויעבירו לקופת הפנסיה ואל מחלקת השכר.

טופס 161/א

טופס המוגש למס הכנסה יחד עם טופס 161. טופס זה הינו מסמך שהעובד ממלא בעת סיום יחסי עובד-מעביד, ובו הוא מנחה את מס הכנסה כיצד לנהוג בכספי מענק הפרישה שלו:
האם מעוניין למשוך את הכספים או את חלקם,
האם מעוניין להשאיר את הכספים ולייעד אותם להמשך פיצויים בעת עזיבת מקום עבודה בעתיד או האם מעוניין לייעד אותם לפנסיה.

המלצה: רצוי להתייעץ עם יועץ פנסיוני או יועץ מס לפני מילוי טופס 161/א.

בכל שאלה בתחום המיסוי ניתן לפנות למס הכנסה
* 4954 או 1-222-4954 או 02-5656400 בימים א' עד ה'
בין השעות 08:15 - 16:00.

"תספור את הגיל שלך בחברים ולא בשנים"

(ג'ון לבון)





פנסיה צוברת

חשוב לדעת:

מידי חודש מופרשים מהשכר כספים לקופת פנסיה של העובד. המעסיק מפריש 7.5% לפנסיה ו- 8.33% לפיצויים. מן העובד מנוכים 7% לפנסיה.

כספי הפיצויים הינם חלק מכספי הפנסיה שהעובד עתיד לקבל כקצבה חודשית.

במידה והחליט העובד למשוך את כספי הפיצויים בעת הפרישה, גובה הקצבה החודשית העתידית יקטן באופן משמעותי.

גובה החיסכון הפנסיוני בעת הפרישה נקבע בעיקר על ידי גובה ההפקדות החודשיות, תקופת החיסכון עד לפרישה והתשואה שהשיגה הקרן לאורך השנים.

ניתן לפרוש ולקבל פנסיה החל מגיל 60. ככל שגיל הפנסיה יהיה מוקדם יותר הפנסיה שתשולם תהיה נמוכה יותר. בכדי להיערך כראוי לפרישה יש לפנות כ-3 חודשים לפני הפרישה לקופת הפנסיה ולבקש הדמיה לקצבת הפנסיה החודשית.

בפניה לקופת הפנסיה יש להצטייד במסמכים הנ"ל:
מכתב מהמעסיק על תאריך צפוי לסיום העסקה.
צילום ת.ז של העובד ובן זוגו כולל הספח.
צילום המחאה או אישור על ניהול חשבון בנק הכולל לוגו חותמת וחתימת הסניף.

בקופת הפנסיה יש למלא את הטפסים הנ"ל:

טופס 101 - כרטיס עובד של קופת הפנסיה.
טופס תביעה לקבלת הקצבה.

קיימים מספר מסלולי פרישה.

על העובד להחליט על מסלול הפרישה שמתאים לו וזאת בהתייעצות עם קופת הפנסיה שלו או עם יועץ פיננסי.

כל בעיה או שאלה ניתן לפנות לקופת הפנסיה של העובד.

להלן כתובות וטלפונים של חברות הפנסיה, מומלץ להסתכל באתרי האינטרנט של הקופות השונות ולוודא את פרטי ההתקשרות.

שם החברה	כתובת	כתובת למשלוח דואר	טלפון
מנורה מבטחים	יגאל אלון 65 ת"א	ז'בוטינסקי 7, רמת גן	3876*
הראל	אבא הלל 3 רמת גן	ת.ד. 1999 רמת גן, מיקוד 5211802	03-754777
מגדל	היצירה 2, קריית אריה, פתח תקווה	רח' היצירה 1 ת.ד. 3063 פתח תקווה, מיקוד 4951227 אבשלום גיסיץ 78, פ"ת	03-9201010
כלל	אבשלום גיסיץ 78, פ"ת	ראול ולנברג 36, ת.ד. 58250 תל אביב 6136902	03-711110 *5654
אלטשולר שחם	הברזל 19 א' תל אביב	הברזל 19 א', תל אביב, 6971026	*5054
אקסלנס נשואה	אפעל 25 קריית אריה פתח תקווה	אפעל 25 קריית אריה פ"ת, 4951125	03-7536655
הפניקס	רחבעם זאבי 2 גבעת שמואל	דרך השלום 53, גבעתיים	03-7332222
פסגות	אחד העם 14 תל אביב	אחד העם 14, תל אביב	03-7968774
רום	אחד העם 9 תל אביב	אחד העם 9 ת.ד. 29269, תל אביב מיקוד 6525101	03-6868000

"מסע התגליות האמיתי אינו למצוא נוף חדש, אלא להיות בעל עיניים חדשות"

(מרסל פרוסט)



לכל זמן

מילים: אריק איינשטיין, בהשראת קהלת

ותחת השמיים
לכל זמן

עת ללכת לצבא
ועת ל-"אור שמח"
עת לחיות באהבה
ועת גם לכאסח

עת לצאת, לצאת אל הרחוב
ועת לכאוב בשקט
עת ללכת, ללכת עד הסוף
ועת לעמוד מנגד

לכל זמן
ועת לכל חפץ
ותחת השמיים
לכל זמן

עת לשמור על מה שיש
ועת לרוץ קדימה
עת לנצור את כל האש
ועת לשכוח אמא

עת לרצות להיות לבד
ועת להיות ביחד
עת להיות כמו אחד
ועת לדעת פחד

עת לשיר, לשיר ברוק-נ-רול
ועת לקרוא בספר
עת לא, לא להפסיק לשאול
ועת להיות בסדר

לכל זמן
ועת לכל חפץ
לכל



בהערכה רבה
קרן ענבר
מנהלת מח' משאבי אנוש